



# ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 14, м. Київ, 01135; тел. (044) 351-54-01, тел. факс (044) 351-56-92  
vdz@avia.gov.ua, код ЄДРПОУ 37536026

Державна регуляторна служба України

Державна авіаційна служба України відповідно до пункту 4.5 розділу IV Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12 квітня 2005 року № 34/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 12 квітня 2005 року за № 381/10661, надсилає, з метою отримання листа Державної регуляторної служби України щодо відсутності (наявності) обставин, визначених у частині першій статті 25 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», наказ Державної авіаційної служби України від 26 квітня 2019 року № 529 «Про затвердження Авіаційних правил України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21(Part-21)», поданий на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та доопрацьований з урахуванням виявлених за результатами правової експертизи наказу порушень правил правопису та нормопроєктувальної техніки.

Додатки: 1. Копія наказу на 194 арк. в 1 прим.

Голова

Олександр БІЛЬЧУК

026357

Костянтин Криводубський  
351 52 80

UB Державіаслужба України  
1.19-3340-19 від 17.05.2019

арк.1



0.31

Державна регуляторна служба України  
№ 4712/D/19-19 від 17.05.2019





ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ  
(ДЕРЖАВІАСЛУЖБА)

НАКАЗ

26.04.2019

Київ

№ 529

**Про затвердження Авіаційних правил України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21 (Part-21)**

Відповідно до частини третьої та сьомої статті 11, статті 42 Повітряного кодексу України, Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», з метою впровадження прийнятих Європейською комісією поправок 2, 3 та 4 до Регламенту Європейської комісії від 03 серпня 2012 року (EU) № 748/2012 **н а к а з у ю :**

1. Затвердити Авіаційні правила України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21 (Part-21) (далі – Правила), що додаються.

005946

№529 від 26.04.2019

2. Департаменту льотної придатності (Овчинніков В.М.) в установленому законодавством порядку забезпечити:

1) подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному веб-сайті Державної авіаційної служби України.

3. Установити, що:

1) сертифікати типу, обмежені сертифікати типу, додаткові сертифікати типу, схвалення для комплектувальних виробів та будь-які інші сертифікати та схвалення, які видані згідно з вимогами Авіаційних правил України, Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21(Part-21), затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 17 січня 2014 року № 27, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2014 року за № 240/25017, залишаються чинними до видання нових сертифікатів та схвалень відповідно до вимог Правил;

2) головні переліки мінімального обладнання, які схвалені згідно з вимогами Положення про Головний перелік мінімального обладнання – Авіаційні правила України, частина 1, затвердженого наказом Міністерства транспорту України від 12 грудня 2001 року № 865, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2001 року за № 1067/6258, залишаються чинними до схвалення нових головних переліків мінімального обладнання відповідно до вимог Правил;

3) схвалені Європейським агентством з безпеки польотів (European Aviation Safety Agency – EASA) дані для забезпечення експлуатації, які зазначені у виданих EASA сертифікатах типу для повітряного судна, визнаються такими, що схвалені для використання в Україні;

4) організації розробників України, які є утримувачами сертифікатів типу для повітряного судна, повинні отримати схвалення відповідно до пункту 21.A.21(e) Правил не пізніше 27 травня 2021 року.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) наказ Міністерства транспорту України від 12 грудня 2001 року № 865 «Про затвердження Положення про Головний перелік мінімального обладнання – Авіаційні правила України, частина І», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25 грудня 2001 року за № 1067/6258;

2) наказ Міністерства інфраструктури України від 17 січня 2014 року № 27 «Про затвердження Авіаційних правил України. Частина 21 «Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника» АПУ-21(Part-21), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2014 року за № 240/25017;

5. Цей наказ набирає чинності з 27 червня 2019 року, але не раніше дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Голова Державіаслужби



О. БІЛЬЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної авіаційної  
служби України

26 квітня 2019 року № 529

## Авіаційні правила України, Частина 21

«Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника»

### АПУ-21(Part-21)

#### I. Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють вимоги та процедури під час сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також підприємств та організацій (далі – організації) розробника та виробника, зокрема:

(а) видання сертифікатів типу, обмежених сертифікатів типу, додаткових сертифікатів типу та змін до цих сертифікатів;

(б) видання сертифікатів льотної придатності, обмежених сертифікатів льотної придатності, дозволів на виконання польотів та сертифікатів дозволеної передачі;

(с) видання схвалень проєктів ремонту;

(d) доведення відповідності вимогам захисту довкілля;

- (e) видання сертифікатів щодо шуму на місцевості;
- (f) ідентифікація виробів, компонентів та обладнання;
- (g) сертифікація певних компонентів та обладнання;
- (h) сертифікація організацій розробників та виробників;
- (i) видання директив льотної придатності;
- (j) видання експортних сертифікатів льотної придатності;
- (k) схвалення типової конструкції виробів, компонентів та обладнання, що імпортуються в Україну.

2. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

(a) держава виробника – держава, яка володіє юрисдикцією щодо організації, що відповідає за остаточне складання повітряного судна;

(b) держава розробника – держава, яка володіє юрисдикцією щодо організації, що відповідає за типову конструкцію;

(c) UA-TSO – Технічний стандарт України (Ukrainian Technical Standard Order) – детальні вимоги льотної придатності, що прийняті компетентним органом як мінімальні стандартні характеристики для забезпечення відповідності вимогам цих Правил визначених комплектувальних виробів;

(d) комплектувальний виріб – будь-який компонент та обладнання, призначений для використання на цивільному повітряному судні;

(e) оснащене двигуном повітряне судно складної конструкції – повітряне судно, до якого належать:

літак:

з максимальною сертифікованою злітною масою понад 5 700 кг; або

сертифікований для максимальної пасажировмісності понад дев'ятнадцять осіб; або

сертифікований для експлуатації мінімальним льотним екіпажем з двох пілотів; або

обладнаний турбореактивним двигуном (двигунами) або більше ніж одним турбогвинтовим двигуном; або

вертоліт:

з максимальною сертифікованою злітною масою понад 3 175 кг; або

сертифікований для максимальної пасажировмісності понад дев'ять осіб; або

сертифікований для експлуатації мінімальним льотним екіпажем з двох пілотів; або

повітряне судно з поворотними гвинтами;

(f) повітряне судно ELA1 – таке пілотоване Європейське Легке Повітряне Судно (European Light Aircraft), до якого належать:

1) літак з максимальною злітною масою (Maximum Take-off Mass, далі – МТОМ) 1 200 кг чи менше, який не класифіковано як оснащене двигуном повітряне судно складної конструкції;

2) планер чи мотопланер, МТОМ якого складає 1 200 кг чи менше;

3) аеростат з максимальним проектним об'ємом підйомного газу або гарячого повітря не більше ніж 3 400 м<sup>3</sup> для теплових аеростатів, 1 050 м<sup>3</sup> - для газових аеростатів, 300 м<sup>3</sup> - для прив'язних газових аеростатів;

4) дирижабль, спроектований для перевезення не більше ніж 4 осіб та з максимальним проектним об'ємом підйомного газу не більше ніж 3 400 м<sup>3</sup> для теплового дирижабля і 1 000 м<sup>3</sup> для газового дирижабля;

(g) повітряне судно ELA2 – таке пілотоване Європейське Легке Повітряне Судно (European Light Aircraft), до якого належать:

1) літак з МТОМ 2 000 кг чи менше, який не класифіковано як оснащене двигуном повітряне судно складної конструкції;

2) планер чи мотопланер, МТОМ якого складає 2 000 кг чи менше;

3) аеростат;

4) тепловий дирижабль;

5) газовий дирижабль з такими властивостями:

максимальна різниця між максимальною вагою та статичною підйомною силою не перевищує 3 %;

незмінний напрям тяги (за винятком реверсу);

звичайні та прості: конструкція, система керування та система балонетів;

система управління без підсилювачів;

б) дуже легкий гвинтокрил

(h) UPA (Ukrainian Part Approval) - Схвалення українського компонента. UPA для комплектувального виробу означає, що комплектувальний виріб був виготовлений згідно із схваленими проектними даними, що не належать утримувачу сертифіката типу для відповідного виробу, крім комплектувальних виробів, які відповідають UA-TSO.

Інші терміни, що використовуються у цих Правилах, вживаються у значеннях, наведених у Повітряному кодексі України.

3. Ці Правила поширюються на юридичних та фізичних осіб, які здійснюють діяльність у галузі створення та експлуатації авіаційної техніки.

4. Організації, які відповідають за типову конструкцію виробів, компонентів та обладнання авіаційної техніки або за їх зміни і ремонти, а також організації, які відповідають за серійне виробництво авіаційної техніки схваленої конструкції, повинні отримати відповідний сертифікат на відповідність вимогам цих Правил. Для організацій, які розташовані за межами України, у разі імпортування їхньої продукції в Україну компетентним органом визнаються схвалення організацій разом з їхніми повноваженнями, що видані компетентними органами у сфері цивільної авіації чи компетентними організаціями інших держав, якщо:



ця держава є відповідно державою розробника або виробника та це передбачено міжнародним договором України та відповідними нормативно-правовими актами або

компетентний орган визнав, що система нагляду за проектуванням та виробництвом у державі забезпечує такий самий незалежний рівень перевірки відповідності, який передбачено цими Правилами, або через еквівалентну систему схвалення організацій, або через безпосереднє залучення компетентного органу з льотної придатності цієї держави.

5. Схвалення типової конструкції виробів, компонентів та обладнання, що імпортується в Україну, може проводитися шляхом визнання (валідації) компетентним органом відповідного сертифіката, виданого компетентним органом держави розробника за умови наявності двосторонньої угоди з цього питання між Україною та державою розробника або робочих домовленостей, меморандуму про порозуміння чи еквівалентного документа між компетентним органом та компетентним органом з льотної придатності держави розробника (далі – двостороння угода). Така двостороння угода визначає загальні умови визнання (валідації) сертифікатів, виданих за результатами первинної сертифікації. Додатки до двосторонньої угоди містять детальні процедури проведення визнання (валідації).

6. Дозвіл на виконання польотів, що видається для цілей, визначених у підпункті 21А.701(а)(15), може видаватися для повітряного судна, яке підпадає під одну із зазначених категорій:

(а) історичні повітряні судна, які відповідають таким критеріям:

повітряне судно нескладної конструкції, для якого:

первісну конструкцію було визначено до 01 січня 1955 року;

виробництво було зупинено до 01 січня 1975 року, або

повітряне судно, яке має певну історичну цінність, пов'язану з:

участю у визначній історичній події, або

визначним кроком у розвитку авіації, або

визначною роллю в збройних силах;

(b) повітряне судно, щонайменше 51 % якого побудовано аматором або некомерційною асоціацією аматорів для їхніх власних потреб без будь-якої комерційної мети;

(c) повітряне судно, яке було в експлуатації в збройних силах і типова конструкція якого не має аналога, схваленого компетентним органом для експлуатації в цивільній авіації;

(d) точні копії повітряних суден, які відповідають критеріям, наведеним у підпункті (a) або (c), та у яких конструкція подібна до оригіналу.

7. Суб'єкти авіаційної діяльності повинні дотримуватись форм, наведених у додатках до цих Правил (далі – Форми). Компетентний орган та організації, що видають Форми, забезпечують їх упізнаваність та друк. Форми видаються та заповнюються українською мовою з дублюванням англійською.

8. Прийнятні методи відповідності:

a) компетентний орган приймає прийнятні методи відповідності (Acceptable Means of Compliance, далі – АМС) та керівні матеріали (Guidance Material, далі – GM), які можуть використовуватися компетентним органом, організаціями та персоналом для демонстрації відповідності положенням цих Правил;

b) прийнятні компетентним органом АМС не впроваджують нові вимоги та не пом'якшують вимог цих Правил;

c) у разі застосування прийнятих компетентним органом АМС відповідні вимоги цих Правил вважаються виконаними без подальшої демонстрації;

d) прийнятні компетентним органом GM застосовуються для полегшення застосування і уникнення різного тлумачення цих Правил та АМС до них.

II. Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів,  
компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника

Зміст

21.1. Загальні положення

**РОЗДІЛ А. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ**

ГЛАВА А – ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

21.A.1. Сфера застосування

21.A.2. Подання документів для отримання сертифіката особою  
іншою, ніж заявник на отримання або утримувач

21.A.3A. Відмови, несправності та дефекти

21.A.3B. Директиви льотної придатності

21.A.4. Взаємодія між проєктуванням та виробництвом

ГЛАВА В – СЕРТИФІКАТИ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНІ СЕРТИФІКАТИ  
ТИПУ

21.A.11. Сфера застосування

21.A.13. Прийнятність заявника

21.A.14. Доведення здатності

21.A.15. Заявка

21.A.16A. Вимоги для сертифікації

21.A.16B. Спеціальні умови

21.A.17A. Сертифікаційний базис типу

21.A.17B. Сертифікаційний базис даних для забезпечення  
експлуатації

- 21.A.18. Визначення застосовних вимог захисту довкілля та вимог для сертифікації
- 21.A.19. Зміни, які вимагають видання нового сертифіката типу
- 21.A.20. Відповідність сертифікаційному базису типу, сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації та вимогам захисту довкілля
- 21.A.21. Видання сертифіката типу
- 21.A.23. Видання обмеженого сертифіката типу
- 21.A.31. Типова конструкція
- 21.A.33. Дослідження та випробування
- 21.A.35. Льотні випробування
- 21.A.41. Сертифікат типу
- 21.A.44. Обов'язки утримувача
- 21.A.47. Передача
- 21.A.51. Строк дії та чинність
- 21.A.55. Зберігання документації
- 21.A.57. Керівництва
- 21.A.61. Інструкції з підтримання льотної придатності
- 21.A.62. Наявність даних для забезпечення експлуатації

## ГЛАВА В1 – СХВАЛЕННЯ ТИПОВОЇ КОНСТРУКЦІЇ ВИРОБІВ ІНШИХ ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

- 21.A.V1.5. Сфера застосування
- 21.A.V1.10. Прийнятність заявника
- 21.A.V1.15. Заявка

- 21.A.B1.20. Додаткові технічні умови
- 21.A.B1.25. Доведення відповідності
- 21.A.B1.30. Сертифікат типу для імпортованого виробу

*(ГЛАВА С – НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ)*

## ГЛАВА D – ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНИХ СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ

- 21.A.90A. Сфера застосування
- 21.A.90B. Стандартні зміни
- 21.A.91. Класифікація змін, які вносяться до типової конструкції
- 21.A.92. Прийнятність заявника
- 21.A.93. Заявка
- 21.A.95. Другорядні зміни
- 21.A.97. Головні зміни
- 21.A.101. Визначення застосовних вимог для сертифікації та вимог захисту довкілля
- 21.A.103. Видання схвалення
- 21.A.105. Зберігання документації
- 21.A.107. Інструкції з підтримання льотної придатності
- 21.A.109. Обов'язки та маркування

## ГЛАВА D1 – СХВАЛЕННЯ ЗМІН ДО СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНИХ СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ДЛЯ ІМПОРТОВАНОГО ВИРОБУ

21.A.D1.5. Сфера застосування

21.A.D1.10. Загальні положення

## ГЛАВА E – ДОДАТКОВІ СЕРТИФІКАТИ ТИПУ

21.A.111. Сфера застосування

21.A.112A. Прийнятність заявника

21.A.112B. Доведення здатності

21.A.113. Заявка на отримання додаткового сертифіката типу

21.A.114. Доведення відповідності

21.A.115. Видання додаткового сертифіката типу

21.A.116. Передача

21.A.117. Зміни частини виробу, для якої видано додатковий сертифікат типу

21.A.118A. Зобов'язання та маркування

21.A.118B. Строк дії та чинність

21.A.119. Керівництва

21.A.120A. Інструкції з підтримання льотної придатності

21.A.120B. Наявність даних для забезпечення експлуатації

## ГЛАВА E1 – СХВАЛЕННЯ ЗМІН ЗА ДОДАТКОВИМИ СЕРТИФІКАТАМИ ТИПУ ІНШИХ ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

21.A.E1.5. Сфера застосування

21.A.E1.10.	Загальні положення
21.A.E1.15.	Валідація додаткового сертифіката типу
21.A.E1.20.	Прийнятність заявника
21.A.E1.25.	Заявка
21.A.E1.30.	Доведення відповідності
21.A.E1.35.	Видання додаткового сертифіката типу
21.A.E1.40.	Визнання додаткового сертифіката типу

## ГЛАВА F – ВИРОБНИЦТВО БЕЗ СХВАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИКА

21.A.121.	Сфера застосування
21.A.122.	Прийнятність заявника
21.A.124.	Заявка
21.A.125A.	Видання схвального листа
21.A.125B.	Недоліки
21.A.125C.	Строк дії та чинність
21.A.126.	Система контролю виробництва
21.A.127.	Випробування: повітряне судно
21.A.128.	Випробування: двигуни та повітряні гвинти
21.A.129.	Обов'язки виробника
21.A.130.	Заява про відповідність

## ГЛАВА G – СХВАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИКА

21.A.131.	Сфера застосування
21.A.133.	Прийнятність заявника

21.A.134.	Заявка
21.A.135.	Видання схвалення організації виробника
21.A.139.	Система якості
21.A.143.	Опис організації
21.A.145.	Вимоги для схвалення
21.A.147.	Зміни схваленої організації виробника
21.A.148.	Зміна місцезнаходження
21.A.149.	Передача
21.A.151.	Умови схвалення
21.A.153.	Зміна умов схвалення
21.A.157.	Обстеження
21.A.158.	Недоліки
21.A.159.	Строк дії та чинність
21.A.163.	Повноваження
21.A.165.	Обов'язки утримувача

## ГЛАВА Н – СЕРТИФІКАТИ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ ТА ОБМЕЖЕНІ СЕРТИФІКАТИ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ

21.A.171.	Сфера застосування
21.A.172.	Прийнятність заявника
21.A.173.	Класифікація
21.A.174.	Заявка
21.A.175.	Мова
21.A.177.	Виправлення або змінення
21.A.179.	Передача або повторне видання



- 21.A.180. Інспектування
- 21.A.181. Строк дії та чинність
- 21.A.182. Ідентифікація повітряного судна

#### ГЛАВА І – СЕРТИФІКАТИ ЩОДО ШУМУ НА МІСЦЕВОСТІ

- 21.A.201. Сфера застосування
- 21.A.203. Прийнятність заявника
- 21.A.204. Заявка
- 21.A.207. виправлення або змінення
- 21.A.209. Передача або повторне видання
- 21.A.210. Інспектування
- 21.A.211. Строк дії та чинність

#### ГЛАВА J – СХВАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРОБНИКА

- 21.A.231. Сфера застосування
- 21.A.233. Прийнятність заявника
- 21.A.234. Заявка
- 21.A.235. Видання схвалення організації розробника
- 21.A.239. Система забезпечення проекту
- 21.A.243. Інформація
- 21.A.245. Вимоги для схвалення
- 21.A.247. Зміни у системі забезпечення проекту
- 21.A.249. Передача
- 21.A.251. Умови схвалення

- 21.A.253. Зміни умов схвалення
- 21.A.257. Обстеження
- 21.A.258. Недоліки
- 21.A.259. Строк дії та чинність
- 21.A.263. Повноваження
- 21.A.265. Обов'язки утримувача

#### ГЛАВА К – КОМПОНЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ

- 21.A.301. Сфера застосування
- 21.A.303. Відповідність застосовним вимогам
- 21.A.305. Схвалення компонентів та обладнання
- 21.A.307. Допуск компонентів та обладнання до встановлення

#### ГЛАВА L – СХВАЛЕННЯ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ ДЛЯ ЕКСПОРТУ

- 21.A.L.5. Сфера застосування
- 21.A.L.10. Класифікація
- 21.A.L.15. Експортний сертифікат льотної придатності
- 21.A.L.20. Прийнятність заявника
- 21.A.L.25. Заявка
- 21.A.L.30. Інспектування
- 21.A.L.35. Ідентифікація повітряного судна
- 21.A.L.40. Виправлення або змінення

## ГЛАВА М – РЕМОНТИ

- 21.A.431A. Сфера застосування
- 21.A.431B. Стандартні ремонти
- 21.A.432A. Прийнятність заявника
- 21.A.432B. Доведення здатності
- 21.A.433. Проект ремонту
- 21.A.435. Класифікація ремонтів
- 21.A.437. Видання схвалення проекту ремонту
- 21.A.439. Виготовлення компонентів для ремонту
- 21.A.441. Виконання ремонту
- 21.A.443. Обмеження
- 21.A.445. Пошкодження, які залишаються невідремонтованими
- 21.A.447. Зберігання документації
- 21.A.449. Інструкції з підтримання льотної придатності
- 21.A.451. Обов'язки та маркування

ГЛАВА М1 – ВИЗНАННЯ СХВАЛЕНЬ ПРОЕКТІВ РЕМОНТІВ ІНШИХ  
ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

- 21.A.M1.5. Сфера застосування
- 21.A.M1.10. Загальні положення
- 21.A.M1.15. Визнання проекту ремонту

(ГЛАВА N – НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ)

## ГЛАВА О – СХВАЛЕННЯ ЗА ТЕХНІЧНИМ СТАНДАРТОМ УКРАЇНИ

- 21.A.601. Сфера застосування
- 21.A.602A. Прийнятність заявника
- 21.A.602B. Доведення здатності
- 21.A.603. Заявка
- 21.A.604. Отримання UA-TSO схвалення для Допоміжної Силової Установки (APU)
- 21.A.605. Вимоги до обсягу інформації
- 21.A.606. Видання UA-TSO схвалення
- 21.A.607. Повноваження, які надає UA-TSO схвалення
- 21.A.608. Декларація про конструкцію та характеристики (DDP)
- 21.A.609. Обов'язки утримувачів UA-TSO схвалення
- 21.A.610. Схвалення відхилень
- 21.A.611. Зміни конструкції
- 21.A.613. Зберігання документації
- 21.A.615. Перевірки компетентним органом
- 21.A.619. Строк дії та чинність
- 21.A.621. Передача

## ГЛАВА О1 – СХВАЛЕННЯ КОМПОНЕНТІВ ТА ОБЛАДНАННЯ, ЯКІ ІМПОРТУЮТЬСЯ

- 21.A.O1.5. Сфера застосування
- 21.A.O1.10. Загальні положення
- 21.A.O1.15. Видання схвалення для компонента або обладнання

## ГЛАВА Р – ДОЗВІЛ НА ВИКОНАННЯ ПОЛЬОТІВ

- 21.A.701. Сфера застосування
- 21.A.703. Прийнятність заявника
- 21.A.705. Компетентний орган
- 21.A.707. Заявка на отримання дозволу на виконання польотів
- 21.A.708. Умови польоту
- 21.A.709. Заявка на схвалення умов польоту
- 21.A.710. Схвалення умов польоту
- 21.A.711. Видання дозволу на виконання польотів
- 21.A.713. Зміни
- 21.A.715. Мова
- 21.A.719. Передача
- 21.A.721. Перевірки
- 21.A.723. Строк дії та чинність
- 21.A.725. Поновлення дії дозволу на виконання польотів
- 21.A.727. Обов'язки утримувача дозволу на виконання польотів
- 21.A.729. Зберігання документації

## ГЛАВА Q – ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВИРОБІВ, КОМПОНЕНТІВ ТА ОБЛАДНАННЯ

- 21.A.801. Ідентифікація виробів
- 21.A.803. Поводження з даними ідентифікації
- 21.A.804. Ідентифікація компонентів та обладнання
- 21.A.805. Ідентифікація критичних компонентів
- 21.A.807. Ідентифікація UA-TSO комплектувальних виробів

**РОЗДІЛ В. ПРОЦЕДУРИ ДЛЯ КОМПЕТЕНТНОГО ОРГАНУ****ГЛАВА А – ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

- 21.B.5. Сфера застосування
- 21.B.20. Зобов'язання компетентного органу
- 21.B.25. Вимоги до організаційної структури компетентного органу
- 21.B.30. Документовані процедури
- 21.B.35. Зміни організаційної структури та процедур
- 21.B.40. Розв'язання спірних питань
- 21.B.45. Звітність/взаємодія
- 21.B.55. Зберігання документації
- 21.B.60. Директиви льотної придатності

**ГЛАВА В – СЕРТИФІКАТИ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНІ СЕРТИФІКАТИ ТИПУ****ГЛАВА В1 – СХВАЛЕННЯ ТИПОВОЇ КОНСТРУКЦІЇ ВИРОБІВ ІНШИХ ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ**

(ГЛАВА С – НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ)

**ГЛАВА D – ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ТА ДО ОБМЕЖЕНИХ СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ**

- 21.B.70 Схвалення змін типової конструкції

ГЛАВА D1 – СХВАЛЕННЯ ЗМІН ДО СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ТА  
ОБМЕЖЕНИХ СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ДЛЯ  
ІМПОРТОВАНОГО ВИРОБУ

ГЛАВА E – ДОДАТКОВІ СЕРТИФІКАТИ ТИПУ

ГЛАВА E1 – СХВАЛЕННЯ ЗМІН ЗА ДОДАТКОВИМИ  
СЕРТИФІКАТАМИ ТИПУ ІНШИХ ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

ГЛАВА F – ВИРОБНИЦТВО БЕЗ СХВАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ  
ВИРОБНИКА

- 21.V.120. Обстеження
- 21.V.125. Недоліки
- 21.V.130. Видання схвального листа
- 21.V.135. Супроводження схвального листа
- 21.V.140. Зміни схвального листа
- 21.V.145. Обмеження, призупинення дії та скасування схвального  
листа
- 21.V.150. Зберігання документації

ГЛАВА G – СХВАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИКА

- 21.V.220. Обстеження
- 21.V.225. Недоліки
- 21.V.230. Видання сертифіката
- 21.V.235. Постійний нагляд

- 21.B.240. Зміна схвалення організації виробника
- 21.B.245. Призупинення дії та скасування схвалення організації виробника
- 21.B.260. Зберігання документації

## ГЛАВА Н – СЕРТИФІКАТИ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ ТА ОБМЕЖЕНІ СЕРТИФІКАТИ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ

- 21.B.320. Дослідження
- 21.B.325. Видання сертифікатів льотної придатності
- 21.B.326. Сертифікат льотної придатності
- 21.B.327. Обмежений сертифікат льотної придатності
- 21.B.330. Призупинення дії та скасування сертифікатів льотної придатності та обмежених сертифікатів льотної придатності
- 21.B.345. Зберігання документації

## ГЛАВА І – СЕРТИФІКАТИ ЩОДО ШУМУ НА МІСЦЕВОСТІ

- 21.B.420. Дослідження
- 21.B.425. Видання сертифікатів щодо шуму на місцевості
- 21.B.430. Призупинення дії та скасування сертифікатів щодо шуму на місцевості
- 21.B.445. Зберігання документації

## ГЛАВА J – СХВАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРОБНИКА



## ГЛАВА К – КОМПОНЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ

## ГЛАВА L – СХВАЛЕННЯ ЛЬОТНОЇ ПРИДАТНОСТІ ДЛЯ ЕКСПОРТУ

- 21.V.L.5. Дослідження
- 21.V.L.10. Видання експортного сертифіката льотної придатності повітряного судна
- 21.V.L.15. Експортний сертифікат льотної придатності повітряного судна
- 21.V.L.20. Зберігання документації

## ГЛАВА M – РЕМОНТИ

ГЛАВА M1 – ВИЗНАННЯ СХВАЛЕНЬ ПРОЕКТІВ РЕМОНТІВ ІНШИХ  
ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

(ГЛАВА N – НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ)

## ГЛАВА O – СХВАЛЕННЯ ЗА ТЕХНІЧНИМ СТАНДАРТОМ УКРАЇНИ

ГЛАВА O1 – СХВАЛЕННЯ КОМПОНЕНТІВ ТА ОБЛАДНАННЯ, ЯКІ  
ІМПОРТУЮТЬСЯ

## ГЛАВА P – ДОЗВІЛ НА ВИКОНАННЯ ПОЛЬОТІВ

- 21.V.520. Дослідження
- 21.V.525. Видання дозволу на виконання польотів

- 21.B.530. Скасування дозволів на виконання польотів  
21.B.545. Зберігання документації

## ГЛАВА Q – ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВИРОБІВ, КОМПОНЕНТІВ ТА ОБЛАДНАННЯ

### ДОДАТКИ

- Додаток 1. Сертифікат дозволеної передачі – Форма 1  
Додаток 2. Сертифікат перегляду льотної придатності - Форма 15a  
Додаток 3. Дозвіл на виконання польотів - Форма 20a  
Додаток 4. Дозвіл на виконання польотів - Форма 20b  
Додаток 5. Обмежений сертифікат льотної придатності - Форма 24  
Додаток 6. Сертифікат льотної придатності - Форма 25  
Додаток 7. Сертифікат щодо шуму на місцевості - Форма 45  
Додаток 8. Заява про відповідність повітряного судна - Форма 52  
Додаток 9. Сертифікат передачі до експлуатації - Форма 53  
Додаток 10. Сертифікати схвалення організації виробника –  
Форма 55  
Додаток 11. Схвальний лист - Форма 65  
Додаток 12. Категорії льотних випробувань та відповідні кваліфікації  
екіпажу з льотних випробувань  
Додаток 13. *(Зарезервовано)*  
Додаток 14. Експортний сертифікат льотної придатності - Форма 27

### **21.1. Загальні положення**

Для цілей цих Правил «компетентним органом» є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в галузі цивільної авіації України.

(a) (зарезервовано)

(b) (зарезервовано)

## **РОЗДІЛ А. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ**

### **ГЛАВА А – ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

#### **21.A.1. Сфера застосування**

Цей розділ містить загальні положення, які визначають права та обов'язки заявника на отримання та утримувача сертифіката, виданого або який буде виданий відповідно до вимог цього розділу.

#### **21.A.2. Подання документів для отримання сертифіката особою іншою, ніж заявник на отримання або утримувач**

Право на подання документів для отримання сертифіката виробу, компонента або обладнання, що видаються відповідно до умов цього розділу, має фізична або юридична особа за умови укладення відповідного договору з утримувачем або заявником на отримання сертифіката. У такому разі випадку така особа забезпечує виконання обов'язків, які має виконувати утримувач або заявник на отримання сертифіката.

#### **21.A.3A. Відмови, несправності та дефекти**

(a) Система збирання, дослідження та аналізу даних

Утримувач сертифіката типу, обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, схвалення за Технічним Стандартом України (далі – UA-TSO схвалення), схвалення проекту значного ремонту або будь-якого іншого застосовного схвалення, виданого відповідно до вимог цих Правил, повинен мати систему збирання, дослідження та аналізу звітів та інформації, що

пов'язана з відмовами, несправностями та дефектами або іншими випадками, які призводять або могли б призвести до негативного впливу на підтримання льотної придатності виробу, компонента або обладнання, для яких виданий сертифікат типу, обмежений сертифікат типу, додатковий сертифікат типу, UA-TSO схвалення, схвалення проекту значного ремонту або будь-яке інше застосовне схвалення, видане відповідно до вимог цих Правил. Інформація про таку систему повинна бути доступною для усіх відомих експлуатантів виробу, компонента або обладнання та за запитом для будь-якої особи, яка має повноваження на такий запит відповідно до положень інших пов'язаних авіаційних правил.

(b) Звітність перед компетентним органом

1. Утримувач сертифіката типу, обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, UA-TSO схвалення, схвалення проекту значного ремонту або будь-якого іншого застосовного схвалення, виданого відповідно до вимог цих Правил, повинен звітувати перед компетентним органом про будь-яку відмову, несправність та дефект або інший випадок, котрий, як він впевнений, пов'язаний з виробом, компонентом або обладнанням, для якого видано сертифікат типу, обмежений сертифікат типу, додатковий сертифікат типу, UA-TSO схвалення, схвалення проекту значного ремонту або будь-яке інше застосовне схвалення, що може призвести до виникнення небезпечного стану.

2. Форма та порядок складання таких звітів встановлюються компетентним органом. Звіти повинні складатися терміново і надсилатися не пізніше 72 годин після визначення можливого небезпечного стану, якщо цьому не стануть на заваді обставини непереборної сили.

(c) Дослідження звітних випадків

1. Якщо випадок, який потрапив у звіт відповідно до пункту (b) або підпунктів 21.A.129(f)(2) чи 21.A.165(f)(2), виникає в результаті недоліків у конструкції або в результаті виробничого браку, утримувач сертифіката типу, обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, UA-TSO

схвалення, схвалення проекту значного ремонту або будь-якого іншого застосовного схвалення, виданого відповідно до вимог цих Правил, або виробник залежно від того, що застосовується, повинен дослідити причину виникнення недоліків та доповісти компетентному органу про результати своїх досліджень та про будь-які заходи, які вони вживають або пропонують вжити для виправлення цих недоліків.

2. Якщо компетентний орган вважає, що для усунення недоліків слід удатися до коригувальних заходів, утримувач сертифіката типу, обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, UA-TSO схвалення, схвалення проекту значного ремонту або будь-якого іншого застосовного схвалення, виданого відповідно до вимог цих Правил, або виробник залежно від того, що застосовується, повинен надати компетентному органу відповідні дані.

### **21.А.3В. Директиви льотної придатності**

(а) Директива льотної придатності означає документ, виданий або прийнятий компетентним органом, в якому визначено дії, обов'язкові для виконання на повітряному судні, для поновлення прийнятного рівня безпеки, у випадку, коли є підстави вважати, що рівень безпеки цього повітряного судна може опинитися під загрозою у разі невиконання цих дій.

(b) Компетентний орган повинен видати директиву льотної придатності, якщо:

1) компетентним органом визначено, що існує небезпечний стан повітряного судна, який є результатом недоліку повітряного судна або двигуна, повітряного гвинта, компонента чи обладнання, що встановлені на цьому повітряному судні; та

2) цей стан, ймовірно, існує або може виникнути на іншому повітряному судні.

(c) Якщо директива льотної придатності має бути видана компетентним органом для усунення небезпечного стану, про який ідеться у пункті (b), або для проведення необхідної перевірки, утримувач сертифіката типу, обмеженого

сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, UA-TSO схвалення, схвалення проекту значного ремонту або будь-якого іншого застосовного схвалення, виданого відповідно до вимог цих Правил, повинен:

1) запропонувати відповідну коригувальну дію та/або необхідні перевірки і надати детальну інформацію про ці пропозиції компетентному органу для схвалення;

2) після схвалення компетентним органом пропозицій, про які йдеться у підпункті (1), зробити доступними усім відомим експлуатантам або власникам виробу, компонента або обладнання та за запитом будь-якій особі, якій необхідно дотримуватися директиви льотної придатності, відповідні описові дані та інструкції для виконання.

(d) Директива льотної придатності повинна містити принаймні таку інформацію:

- 1) визначення небезпечного стану;
- 2) визначення повітряного судна, якого вона стосується;
- 3) необхідну дію (дії);
- 4) визначений строк виконання необхідної дії (дій);
- 5) дату набрання чинності директивою.

#### **21.A.4. Взаємодія між проектуванням та виробництвом**

Кожен утримувач сертифіката типу, обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, UA-TSO схвалення, схвалення зміни типової конструкції або схвалення проекту ремонту повинен співпрацювати з організацією виробника так, як це необхідно для забезпечення:

(a) задовільної узгодженості між проектуванням та виробництвом, як це вимагається в параграфі 21.A.122, підпунктах 21.A.130(b)(3) та (4), параграфі 21.A.133, підпунктах 21.A.165(c)(2) та (3) залежно від того, що застосовується, та

(b) відповідного супроводження підтримання льотної придатності виробу, компонента або обладнання.

## ГЛАВА В – СЕРТИФІКАТИ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНІ СЕРТИФІКАТИ ТИПУ

### **21.A.11. Сфера застосування**

Ця глава визначає процедуру видання сертифікатів типу для виробів та обмежених сертифікатів типу для повітряних суден, а також права і обов'язки заявників на отримання, а також утримувачів таких сертифікатів.

### **21.A.13. Прийнятність заявника**

Будь-яка фізична або юридична особа, яка довела або доводить свою здатність згідно з параграфом 21.A.14, вважається прийнятною як заявник на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу на умовах, визначених у цій главі.

### **21.A.14. Доведення здатності**

(a) Будь-яка організація, що подає заявку на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу, повинна довести свою здатність шляхом отримання схвалення організації розробника, яке видається компетентним органом згідно з главою J.

(b) Шляхом відступу від пункту (a) заявник може запропонувати компетентному органу як альтернативну процедуру підтвердження своєї здатності угоду про застосування процедур, що встановлюють особливу практику проектування, використання ресурсів та послідовності дій, які необхідні для доведення відповідності цим Правилам, якщо виробом є одне з наведеного нижче:

- 1) повітряне судно, яке належить до ELA2;
- 2) двигун або повітряний гвинт, що встановлюються на повітряних суднах ELA2;

3) поршневий двигун;

4) повітряний гвинт фіксованого або переставного на землі кроку.

(с) Шляхом відступу від пункту (а) заявник може обрати для доведення своєї здатності надання компетентному органу програми сертифікації, про яку йдеться в пункті 21.A.20(b), якщо виробом є:

1) повітряне судно, яке належить до ELA1; або

2) двигун або повітряний гвинт, що встановлюються на повітряних судах ELA1.

### **21.A.15. Заявка**

(а) Заявка на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу надається за формою та в порядку, що встановлені компетентним органом.

(b) До заявки на отримання сертифіката типу повітряного судна або обмеженого сертифіката типу додаються креслення цього повітряного судна у трьох проекціях та попередні основні дані, включаючи заявлені експлуатаційні характеристики та обмеження.

(с) До заявки на отримання сертифіката типу двигуна або повітряного гвинта додаються загальне монтажне креслення, опис особливостей конструкції, експлуатаційні характеристики та заявлені експлуатаційні обмеження двигуна або повітряного гвинта.

d) Заявка на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу для повітряного судна включає заявку для схвалення даних для забезпечення експлуатації або доповнюється нею після первинного подання. Така заявка містить, якщо застосовно:

1) мінімальну програму підготовки пілота для типу повітряного судна, позначення якого потрібне для кваліфікаційної відмітки (рейтингу типу), включаючи визначення рейтингу типу;



2) визначення обсягу оціночних вихідних даних повітряного судна для забезпечення проведення об'єктивної кваліфікації тренажера (тренажерів), що пов'язані з підготовкою пілота для рейтингу типу повітряного судна, або попередніх даних для підтримання їхньої проміжної кваліфікації;

3) мінімальну програму підготовки сертифікованого персоналу з технічного обслуговування для типу повітряного судна, позначення якого потрібне для кваліфікаційної відмітки (рейтингу типу), включаючи визначення рейтингу типу;

4) визначення типу чи варіанту для екіпажу пасажирського та/або вантажного салону та конкретних даних для цього екіпажу;

5) Головний перелік мінімального обладнання, та

6) інші питання забезпечення експлуатації, пов'язані з типом повітряного судна.

#### **21.A.16A. Вимоги для сертифікації**

(Certification specifications)

Компетентний орган приймає вимоги для сертифікації, включаючи вимоги для сертифікації даних для забезпечення експлуатації, як стандартні засоби доведення відповідності виробів, компонентів та обладнання основним вимогам додатків 1, 6 та 8 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію від 07 грудня 1944 року (далі - Чиказька конвенція). Такі вимоги повинні бути досить деталізованими та чітко визначеними для того, щоб надати заявникам інформацію про умови, на підставі яких будуть видані сертифікати.

Компетентний орган визначає застосовні вимоги для сертифікації (CS), прийняті Європейським агентством з безпеки польотів (European Union Aviation Safety Agency – EASA).

Застосовні вимоги для сертифікації, повинні бути представлені однією або кількома мовами - українською або англійською.

### **21.A.16B. Спеціальні умови**

(a) Компетентний орган визначає спеціальні детальні технічні вимоги, які називаються спеціальними умовами для виробу, якщо пов'язані з ним вимоги для сертифікації не містять адекватних або відповідних стандартів безпеки для цього виробу внаслідок того, що:

1) виріб має особливості конструкції, які є новішими або незвичайними щодо практики проектування, яка є основою для застосовних вимог для сертифікації; або

2) виріб призначено для нетрадиційного використання; або

3) досвід експлуатації інших подібних виробів або виробів з подібними особливостями конструкції виявив можливість виникнення небезпечного стану.

(b) Спеціальні умови містять такі стандарти безпеки, які компетентний орган вважає необхідними для встановлення рівня безпеки, який є еквівалентним рівню, встановленому застосовними вимогами для сертифікації.

### **21.A.17A. Сертифікаційний базис типу**

(a) Сертифікаційний базис типу, визначений для видання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу, складається з:

1) визначених компетентним органом застосовних вимог для сертифікації, які є чинними на дату подання заявки на отримання відповідного сертифіката, за винятком того, що:

(i) компетентним органом визначено інше; або

(ii) доведення відповідності пізніше внесеним поправкам до вимог для сертифікації, які є чинними і вибрані заявником або потрібні відповідно до пунктів (c) та (d);

2) будь-якої спеціальної умови, визначеної згідно з пунктом 21.A.16B(a).

(b) Заявка на сертифікацію типу великих літаків та великих гвинтокрилів є чинною протягом п'яти років, а заявка на сертифікацію іншого типу виробу – протягом трьох років, якщо заявник не доведе за цей період, що для його

виробу потрібен більш тривалий час для проектування, розроблення та випробувань, і компетентний орган схвалить більш тривалий період.

(с) У разі якщо сертифікат типу не видано або стає зрозумілим, що сертифікат типу не буде видано протягом періоду, визначеного в пункті (b), заявник може:

1) подати нову заявку на отримання сертифіката типу та дотримуватись положень пункту (a), що застосовуються до первісної заявки; або

2) звернутися за продовженням первісної заявки та довести відповідність застосовним вимогам для сертифікації, які є чинними на дату, що вибрана заявником, але яка не раніша, ніж дата, що передусе даті видання сертифіката типу, у визначені в пункті (b) строки для первісної заявки.

(d) Якщо заявник вибирає доведення відповідності вимогам для сертифікації з поправкою, прийнятою після подання заявки на отримання сертифіката типу, заявник також повинен довести відповідність будь-яким іншим вимогам для сертифікації, які компетентний орган вважає безпосередньо з нею пов'язаними.

#### **21.A.17B. Сертифікаційний базис даних для забезпечення експлуатації**

(a) Компетентний орган повідомляє заявнику сертифікаційний базис даних для забезпечення експлуатації. Він повинен складатися з:

1) чинних вимог для сертифікації даних для забезпечення експлуатації, що прийняті згідно з параграфом 21.A.16A, які є чинними на дату подання заявки або доповнення до заявки, за винятком того, що:

(i) компетентний орган приймає інші методи доведення відповідності відповідним основним вимогам додатків 1, 6 та 8 до Чиказької конвенції; або

(ii) заявником вибрано доведення відповідності чинним вимогам для сертифікації з пізніше внесеними поправками;

2) будь-якої спеціальної умови, визначеної згідно з пунктом 21.A.16B(a).

(b) Якщо заявник вибирає доведення відповідності поправці до вимог для сертифікації, яка прийнята після подання заявки на отримання сертифіката типу, заявник також повинен довести відповідність будь-яким іншим вимогам для сертифікації, які компетентний орган вважає безпосередньо з нею пов'язаними.

#### **21.A.18. Визначення застосовних вимог захисту довкілля та вимог для сертифікації**

(a) Застосовні вимоги щодо рівня шуму для видання сертифіката типу для повітряного судна визначаються відповідно до положень глави 1 додатка 16 тому I, частини II до Чиказької Конвенції та:

1) для дозвукових реактивних літаків - у томі I, частині II, главах 2, 3, 4 та 14, якщо застосовно;

2) для гвинтових літаків - у томі I, частині II, главах 3, 4, 5, 6, 10 та 14, якщо застосовно;

3) для вертольотів - у томі I, частині II, главах 8 і 11, якщо застосовно;

4) для надзвукових літаків - у томі I, частині II, главі 12, якщо застосовно;

5) для повітряного судна з поворотними гвинтами - у томі I, частині II, главі 13, якщо застосовно.

(b) Застосовні вимоги щодо емісії для видання сертифіката типу для повітряного судна та двигуна визначені у томі II додатку 16 до Чиказької Конвенції:

1) щодо запобігання навмисному викиду палива – у томі II, частині II, главі 2;

2) щодо емісії відпрацьованих газів турбореактивних та турбовентиляторних двигунів, що призначені для утворення тяги лише на дозвукових швидкостях, – у томі II, частині III, главі 2; та

3) щодо емісії відпрацьованих газів турбореактивних та турбовентиляторних двигунів, що призначені для утворення тяги лише на надзвукових швидкостях, – у томі II, частині III, главі 3.

(с) Компетентний орган приймає вимоги для сертифікації, які забезпечують прийнятні методи визначення відповідності вимогам щодо рівня шуму на місцевості та емісії, які встановлені у пунктах (а) та (b).

#### **21.A.19. Зміни, які вимагають видання нового сертифіката типу**

Будь-яка фізична або юридична особа, яка пропонує внести зміни до вирібів, повинна подати заявку на отримання нового сертифіката типу, якщо компетентний орган вважає зміну конструкції, потужності, тяги або маси настільки всеохопною, що потребує, по суті, проведення повного дослідження відповідності застосовному сертифікаційному базису типу.

#### **21.A.20. Відповідність сертифікаційному базису типу, сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації та вимогам захисту довкілля**

(а) Заявник на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу повинен довести відповідність застосовним сертифікаційному базису типу, сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації та вимогам захисту довкілля і надати компетентному органу методи, за допомогою яких така відповідність доведена.

(b) Заявник надає компетентному органу програму сертифікації, яка деталізує методи доведення відповідності. Такий документ оновлюється за потреби впродовж процесу сертифікації.

(с) Заявник оформлює доведення відповідності у доказових документах згідно з програмою сертифікації, визначеною у пункті (b).

(d) Заявник повинен заявити, що він довів відповідність застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля згідно з програмою сертифікації, визначеною у пункті (b).

(е) Якщо заявник є утримувачем відповідного схвалення організації розробника, заява, про яку йдеться в пункті (b), складається відповідно до положень глави J.

### **21.A.21. Видання сертифіката типу**

Заявник має право отримати сертифікат типу для виробу, який видається компетентним органом, після:

(a) доведення своєї можливості відповідно до параграфа 21.A.14;

(b) подання заяви, зазначеної в пункті 21.A.20(d);

(c) доведення того, що

1) виріб, який підлягає сертифікації, відповідає застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля, що визначені згідно з параграфами 21.A.17A та 21.A.18;

2) будь-які невідповідності положенням льотної придатності компенсуються за рахунок факторів, які забезпечують еквівалентний рівень безпеки польотів;

3) відсутня особливість або характеристика, які роблять цей виріб небезпечним для використання, для якого заявлена сертифікація;

4) заявник на отримання сертифіката типу чітко заявив, що він готовий забезпечити відповідність параграфа 21.A.44;

(d) для отримання сертифіката типу для повітряного судна – наявності для двигуна та/або повітряного гвинта, якщо вони встановлені на повітряному судні, сертифікатів типу, які видані або визнані згідно з цими Правилами;

(e) для отримання сертифіката типу для повітряного судна - доведення, що дані для забезпечення експлуатації відповідають застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації, який визначений згідно з параграфом 21.A.17B.

(f) Шляхом відступу від пункту (e) та за запитом заявника, який зазначений у заяві, про яку йдеться в пункті 21.A.20(d), сертифікат типу для повітряного

судна може бути видано до доведення відповідності застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації за умови доведення заявником відповідності застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації до того, як дані для забезпечення експлуатації фактично повинні бути застосовані.

#### **21.А.23. Видання обмеженого сертифіката типу**

(а) Для повітряного судна, яке не відповідає положенням пункту 21.А.21(с), заявник має право отримати виданий компетентним органом обмежений сертифікат типу після:

1) відповідності встановленому компетентним органом відповідному сертифікаційному базису типу, який забезпечує адекватну безпеку щодо призначеного використання повітряного судна, та застосовним вимогам захисту довкілля;

2) чіткої заяви, що він готовий забезпечити відповідність параграфу 21.А.44;

3) щодо обмеженого сертифіката типу для повітряного судна доведено, що дані для забезпечення експлуатації відповідають застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації, який визначений згідно з параграфом 21.А.17В.

(б) Шляхом відступу від підпункту 3 пункту (а) та за запитом заявника, який включений до заяви, про яку йдеться в пункті 21.А.20(d), обмежений сертифікат типу може бути видано до доведення застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації за умови доведення заявником відповідності застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації до того, як дані для забезпечення експлуатації фактично повинні бути застосовані.

(с) Двигун або повітряний гвинт, встановлений на повітряному судні, чи вони обидва повинні:

1) мати сертифікат типу, виданий або визнаний згідно з цими Правилами; або

2) мати доведену відповідність вимогам для сертифікації, які необхідні для забезпечення безпечного польоту повітряного судна.

### **21.A.31. Типова конструкція**

(а) Типова конструкція складається з:

1) креслень і технічних умов, а також переліку таких креслень і технічних умов, які необхідні для визначення конфігурації та конструктивних особливостей виробу, який, як доведено, відповідає застосовному сертифікаційному базису типу і вимогам захисту довкілля;

2) інформації про матеріали та процеси і про методи виробництва та складання виробу, яка необхідна для забезпечення тотожності виробу;

3) схваленого розділу обмежень льотної придатності в інструкціях з підтримання льотної придатності, як визначено застосовними вимогами для сертифікації;

4) будь-яких інших відомостей, які необхідні, щоб шляхом порівняння забезпечити визначення льотної придатності, характеристик шуму на місцевості, викиду палива та емісії авіаційного двигуна (там, де доречно) пізніше вироблених виробів того самого типу.

(б) Кожна типова конструкція повинна бути належним чином ідентифікована.

### **21.A.33. Дослідження та випробування**

(а) Заявник повинен виконати всі перевірки та випробування, необхідні для доведення відповідності застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля.

(б) Перед проведенням кожного випробування, про які йдеться в пункті (а), заявник повинен визначити:

1) для кожного випробувального зразка:



(i) що матеріали та процеси адекватно відповідають специфікаціям заявленої типової конструкції;

(ii) що деталі виробів адекватно відповідають кресленням заявленої типової конструкції;

(iii) що процеси виробництва, конструкція та збірка адекватно відповідають таким, що визначені у заявленій типовій конструкції; та

2) що випробувальне обладнання та обладнання для вимірювання, яке використовується для випробувань, адекватне видам випробувань та відповідно відкаліброване.

(c) Заявник повинен дати можливість компетентному органу проводити будь-які огляди, необхідні для перевірки відповідності пункту (b).

(d) Заявник повинен дати можливість компетентному органу переглядати будь-який звіт та здійснювати будь-яку перевірку, виконувати або брати участь у будь-якому льотному або наземному випробуванні, необхідному для перевірки обґрунтованості заяви про відповідність, поданою заявником згідно з пунктом 21.A.20(d), та для визначення того, що відсутня особливість або характеристика, що робить виріб, заявлений для сертифікації, небезпечним для використання.

(e) Для випробувань, які проводить компетентний орган чи бере в них участь згідно з пунктом (d):

1) заявник повинен подати компетентному органу заяву про відповідність пункту (b); та

2) пов'язані з випробуванням зміни, які впливають на заяву про відповідність, не можуть бути внесені до виробу, компонента чи обладнання в період від дати доведення відповідності пункту (b) до дати представлення для випробувань компетентному органу.

### **21.A.35. Льотні випробування**

(a) Льотні випробування з метою отримання сертифіката типу проводяться згідно з умовами, визначеними компетентним органом для льотних випробувань.

(b) Заявник повинен провести усі льотні випробування, які компетентний орган вважає необхідними:

1) для визначення відповідності застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля, та

2) для визначення прийнятного рівня надійності повітряного судна, його компонентів та обладнання і належного їх функціонування для повітряних суден, які сертифікуються відповідно до цих Правил, за винятком:

(i) планерів та мотопланерів;

(ii) аеростатів та дирижаблів, що належать до ELA1 або ELA2;

(iii) літаків з МТОМ 2 722 кг чи менше.

(c) (зарезервовано)

(d) (зарезервовано)

(e) (зарезервовано)

(f) Льотні випробування, про які йдеться в підпункті (b)(2), включають:

1) для повітряних суден з газотурбінними двигунами такого типу, який раніше не використовувався на сертифікованому типі повітряного судна, принаймні 300 годин експлуатації з двигуном, повна комплектація якого відповідає сертифікату типу; та

2) для усіх інших повітряних суден принаймні 150 годин.

### **21.A.41. Сертифікат типу**

Сертифікат типу та обмежений сертифікат типу включають типову конструкцію, експлуатаційні обмеження, перелік даних сертифіката типу для льотної придатності, шуму та емісії, застосовний сертифікаційний базис та

вимоги захисту довкілля, для яких компетентний орган засвідчує відповідність, та будь-які інші умови або обмеження, визначені для виробу в застосовних вимогах для сертифікації та вимогах захисту довкілля. Додатково, обидва, сертифікат типу та обмежений сертифікат типу, включають сертифікаційний базис даних для забезпечення експлуатації та дані для забезпечення експлуатації. Перелік даних сертифіката типу для двигуна включає свідчення про відповідність вимогам з емісії для двигунів.

#### **21.A.44. Обов'язки утримувача**

Кожен утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу повинен:

(а) виконувати обов'язки, встановлені у параграфах 21.A.3А, 21.A.3В, 21.A.4, 21.A.55, 21.A.57, 21.A.61 та 21.A.62, та для цього продовжувати відповідати кваліфікаційним вимогам, за якими отримані права згідно з параграфом 21.A.14; та

(b) визначати маркування відповідно до глави Q.

#### **21.A.47. Передача**

Передати сертифікат типу або обмежений сертифікат типу можна лише фізичній або юридичній особі, яка здатна прийняти зобов'язання, зазначені в параграфі 21.A.44, та довела свою кваліфікацію за критеріями параграфа 21.A.14.

#### **21.A.51. Строк дії та чинність**

(а) Сертифікат типу та обмежений сертифікат типу видаються на необмежений строк. Вони залишаються чинними за умови, що:

- 1) утримувач продовжує відповідати вимогам цих Правил; та
- 2) сертифікат не було здано або скасовано відповідно до застосовних процедур відповідно до чинного законодавства.

(b) Після здавання або скасування сертифікат типу або обмежений сертифікат типу має бути повернений до компетентного органу.

### **21.A.55. Зберігання документації**

Уся доречна інформація, що стосується конструкції, креслення, та звіти з випробувань, включаючи звіти про перевірку виробу, який проходив випробування, повинна зберігатися утримувачем сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу для надання у розпорядження компетентного органу і підтримуватися у порядку, що забезпечує наявність даних, необхідних для забезпечення підтримання льотної придатності виробу, підтримання чинності даних для забезпечення експлуатації та відповідності вимогам захисту довкілля.

### **21.A.57. Керівництва**

Утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу повинен розробити, супроводжувати та оновлювати оригінальні копії усіх керівництв, які необхідні за застосовним сертифікаційним базисом типу, сертифікаційним базисом даних для забезпечення експлуатації та вимогами захисту довкілля для виробу, та надавати копії компетентному органу за його запитом.

### **21.A.61. Інструкції з підтримання льотної придатності**

(а) Утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу повинен надати принаймні один комплект повних інструкцій з підтримання льотної придатності, який містить опис конструкції та технологічні інструкції, підготовлені згідно із застосовним сертифікаційним базисом типу, кожному відомому власнику одного або кількох повітряних суден, двигунів або повітряних гвинтів під час їх поставки або видання першого сертифіката льотної придатності для відповідного повітряного судна залежно від того, що настане пізніше, та у подальшому зробити ці інструкції доступними за запитом для будь-якої іншої особи, якій необхідно дотримуватись вимог таких інструкцій. Наявність керівництва або частини інструкцій для підтримання льотної придатності, що стосуються капітального ремонту або інших важких форм технічного обслуговування, може бути відкладена, доки виріб не буде передано в експлуатацію, але вони повинні бути наявними до того, коли будь-

який виріб досягне відповідного календарного строку служби чи напрацювання, яке вимірюється в льотних годинах та/або циклах.

(b) Крім того, інформація про зміни, внесені до інструкцій з підтримання льотної придатності, повинна бути доступною для усіх відомих експлуатантів виробу, а також для будь-якої іншої особи за її запитом, якій необхідно дотримуватись вимог таких інструкцій. Компетентному органу повинна бути надана програма, яка демонструє, як саме поширюються зміни до інструкцій з підтримання льотної придатності.

#### **21.A.62. Наявність даних для забезпечення експлуатації**

Утримувач сертифіката типу чи обмеженого сертифіката типу робить доступними:

(a) принаймні один повний комплект даних для забезпечення експлуатації, що підготовлений згідно із застосовним сертифікаційним базисом даних для забезпечення експлуатації, для всіх відомих експлуатантів повітряного судна до того, як дані для забезпечення експлуатації повинні використовуватися організаціями з підготовки або експлуатантами, та

(b) будь-яку зміну даних для забезпечення експлуатації для всіх відомих експлуатантів повітряного судна; та

(c) за запитом, відповідні дані, зазначені в пунктах (a) і (b), для:

1) компетентної влади, що є відповідальною за перевірку відповідності одному або декільком елементам цієї групи даних для забезпечення експлуатації; та

2) будь-якої особи, якій необхідно дотримуватись одного або декількох елементів цієї групи даних для забезпечення експлуатації.

## ГЛАВА В1 – СХВАЛЕННЯ ТИПОВОЇ КОНСТРУКЦІЇ ВИРОБІВ ІНШИХ ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

### **21.А.В1.5. Сфера застосування**

Ця глава визначає процедури валідації сертифіката типу чи обмеженого сертифіката типу, що виданий компетентним органом з льотної придатності іншої держави розробника для виробу, який планується імпортувати в Україну через видання компетентним органом відповідного сертифіката типу за позитивними результатами визначення відповідності встановленому сертифікаційному базису для валідації.

### **21.А.В1.10. Прийнятність заявника**

Заявка на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу для виробу, що імпортується, приймається компетентним органом від утримувача відповідного сертифіката, який виданий компетентним органом з льотної придатності держави розробника за результатами первинної сертифікації виробу.

### **21.А.В1.15. Заявка**

(а) Заявка на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу для виробу, що імпортується, подається до компетентного органу через компетентний орган з льотної придатності держави розробника. Форма заявки та порядок її подання встановлюються компетентним органом.

(б) До заявки на отримання сертифіката типу для виробу, що імпортується, або обмеженого сертифіката типу додаються:

1) лист підтримки від компетентного органу з льотної придатності держави розробника із загальним описом виробу;

2) стислий опис конструктивних особливостей та основні дані виробу, включаючи креслення у трьох проєкціях для повітряного судна або технічні характеристики для двигуна чи повітряного гвинта;

3) копії сертифіката типу та переліку даних, що видані компетентним органом з льотної придатності держави розробника за результатами первинної

сертифікації, включаючи підтвердження відповідності вимогам захисту довкілля;

4) детальний опис прийнятих під час первинної сертифікації в державі розробника звільнень, спеціальних умов та еквівалентних рівнів безпеки польотів, що компенсують невідповідність конкретним положенням льотної придатності;

5) в узгодженому з компетентним органом обсязі копії керівництв, виданих утримувачем сертифіката типу для забезпечення льотної експлуатації та підтримання льотної придатності виробу;

6) копія сертифіката схвалення виробництва чи еквівалентного документа (якщо застосовується);

7) відомості про конкретних замовників виробу або експлуатанта першого повітряного судна, що планується для експлуатації в Україні;

8) пропозиції щодо строків проведення валідації.

(с) Заявка на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу для виробу, що імпортується, для великих літаків та великих гвинтокрилів є чинною протягом п'яти років, для будь-якого іншого виробу – протягом трьох років.

#### **21.A.V1.20. Додаткові технічні умови**

(а) Сертифікаційний базис для валідації складається з:

- 1) сертифікаційного базису первинної сертифікації в країні розробника;
- 2) додаткових технічних умов, визначених компетентним органом.

(б) Додаткові технічні умови визначаються:

1) різницею між вимогами льотної придатності сертифікаційного базису первинної сертифікації та застосовними вимогами, які були чинними в Україні на дату, що була прийнята для визначення застосовних вимог льотної придатності під час первинної сертифікації в державі розробника;

2) особливостями та досвідом експлуатації аналогічних виробів в Україні;

3) результатами розгляду прийнятих під час первинної сертифікації в державі розробника звільнень, спеціальних умов та еквівалентних рівнів безпеки польотів.

(с) Компетентний орган може зробити запит до заявника або до компетентного органа з льотної придатності держави розробника додаткову інформацію щодо первинної сертифікації типу.

#### **21.A.B1.25. Доведення відповідності**

(а) Заявник — утримувач первинного сертифіката типу доводить відповідність типової конструкції виробу додатковим технічним умовам та надає документацію з підтвердження відповідності компетентному органу для оцінки.

(b) Компетентний орган оцінює документи, надані відповідно до пункту 21.A.B1.15(b), та документи з підтвердження відповідності додатковим технічним умовам.

(с) Компетентний орган може надати компетентному органу з льотної придатності держави розробника повноваження на проведення оцінки наданих заявником документів з підтвердження відповідності додатковим технічним умовам.

(d) Ступінь довіри до оцінок і процедур, які робляться та застосовуються компетентним органом з льотної придатності держави розробника, та детальні процедури процесу валідації (визнання) визначаються відповідною двосторонньою угодою, про яку йдеться у пункті 5 розділу I цих Правил, або відповідною домовленістю між компетентним органом та компетентним органом з льотної придатності держави розробника чи еквівалентним документом.



### **21.A.B1.30. Сертифікат типу для імпортованого виробу**

(a) У разі визначення компетентним органом відповідності виробу, що імпортується, сертифікаційному базису, визначеному в пункті 21.A.B1.20(a), компетентний орган видає сертифікат типу для імпортованого виробу.

(b) Сертифікат типу та обмежений сертифікат типу для імпортованого виробу видаються на необмежений строк. Вони залишаються чинними за умови, що:

1) залишається чинним первинний сертифікат типу, виданий компетентним органом з льотної придатності держави розробника;

2) сертифікат не було здано або скасовано відповідно до процедур, встановлених відповідно до цих Правил.

(ГЛАВА С – НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ)

## **ГЛАВА D – ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНИХ СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ**

### **21.A.90A. Сфера застосування**

Ця глава визначає процедуру схвалення змін типової конструкції та змін сертифікатів типу, встановлює права та обов'язки заявників на отримання та утримувачів такого схвалення. Ця глава також визначає стандартні зміни, які не є предметом процесу схвалення відповідно до цієї глави. У цій главі посилання на сертифікати типу охоплюють посилання на сертифікати типу та на обмежені сертифікати типу.

### **21.A.90B. Стандартні зміни**

(a) Стандартними змінами є зміни типової конструкції:

1) щодо:

(i) літаків з МТОМ 5 700 кг або менше;

(ii) гвинтокрилих повітряних суден з МТОМ 3 175 кг або менше;

(iii) планерів, мотопланерів, аеростатів та дирижаблів, які належать до ELA1 або ELA2;

2) які відповідають проектним даним, що містяться у виданих компетентним органом вимогах для сертифікації, враховуючи прийнятні методи, техніку та практику для впровадження та визначення стандартних змін, включаючи пов'язані інструкції з підтримання льотної придатності; та

3) які не суперечать даним утримувача сертифіката типу.

(b) Параграфи з 21.A.91 до 21.A.109 не застосовуються до стандартних змін.

#### **21.A.91. Класифікація змін, які вносяться до типової конструкції**

Зміни, які вносяться до типової конструкції, класифікуються як другорядні та головні. Другорядна зміна є такою, що суттєво не впливає на масу, центрування, міцність конструкції, надійність, експлуатаційні характеристики, рівень шуму, викид палива, випускні емісії або на інші характеристики, що впливають на льотну придатність виробу. Якщо це не суперечить параграфу 21.A.19, згідно з цією главою усі інші зміни є головними. Головні та другорядні зміни схвалюються згідно з параграфом 21.A.95 або 21.A.97 відповідно та належним чином ідентифікуються.

#### **21.A.92. Прийнятність заявника**

(a) Тільки утримувач сертифіката типу може подавати заявку на схвалення головної зміни типової конструкції згідно з цією главою; усі інші заявники на схвалення головної зміни типової конструкції подають заявку згідно з главою E.

(b) Будь-яка фізична або юридична особа може подавати заявку на схвалення другорядної зміни типової конструкції згідно з цією главою.

**21.A.93. Заявка**

Заявка на схвалення зміни типової конструкції подається за формою та в порядку, що встановлені компетентним органом, і повинна включати:

(а) Опис зміни, який визначає:

1) усі частини типової конструкції та затверджені керівництва, на які впливає зміна;

2) вимоги для сертифікації та вимоги захисту довкілля, відповідно до яких зміну спроектовано згідно з параграфом 21.A.101.

(б) Визначення будь-яких повторних досліджень, які необхідні для доведення відповідності зміненого виробу застосовним вимогам для сертифікації та вимогам захисту довкілля.

(с) Якщо зміна впливає на дані для забезпечення експлуатації, заявка включає необхідні зміни даних для забезпечення експлуатації або доповнюється ними після первинного подання заявки.

**21.A.95. Другорядні зміни**

Другорядні зміни типової конструкції класифікуються та схвалюються:

(а) Компетентним органом; або

(б) Відповідно схваленою організацією розробника за процедурою, що узгоджена з компетентним органом.

**21.A.97. Головні зміни**

(а) Заявник на схвалення головної зміни:

1) надає компетентному органу доказову документацію разом з будь-якими описовими даними, необхідними для включення до типової конструкції;

2) доводить відповідність зміненого виробу застосовним вимогам для сертифікації та вимогам захисту довкілля відповідно до вимог параграфа 21.A.101;

3) діє відповідно до пунктів 21.A.20(b), (c) та (d);

4) якщо заявник є утримувачем відповідного схвалення організації розробника, він складає заяву, про яку йдеться в пункті 21.A.20(d), відповідно до положень глави J;

5) діє відповідно до параграфу 21.A.33 та якщо застосовно параграфу 21.A.35.

(b) Схвалення головної зміни типової конструкції обмежується тією (тими) конкретною (конкретними) конфігурацією (конфігураціями) типової конструкції, до якої (яких) вносяться зміни.

#### **21.A.101. Визначення застосовних вимог для сертифікації та вимог захисту довкілля**

(a) Заявник на схвалення зміни до сертифіката типу повинен довести, що змінений виріб відповідає вимогам для сертифікації, які є застосовними до такого зміненого виробу та є чинними на дату подання заявки на схвалення зміни, якщо тільки відповідність більш пізнім чинним поправкам не вибрана заявником або не вимагається відповідно до пунктів (e) та (f), та задовольняє застосовним вимогам захисту довкілля, зазначеним у параграфі 21.A.18.

(b) За рахунок часткового відступу від пункту (a) заявник може довести, що змінений виріб відповідає попередній поправці до вимог для сертифікації, визначеним у пункті (a), та будь-яким іншим вимогам для сертифікації, які компетентний орган вважає такими, що безпосередньо стосуються до виробу. Однак попередня поправка до вимог для сертифікації не може передувати даті вимог для сертифікації, зазначених у сертифікаті типу. Заявник може довести відповідність попередній поправці до вимог для сертифікації у будь-якому з таких випадків:

1) зміна, яку компетентний орган не вважає суттєвою. Під час визначення того, чи є така конкретна зміна суттєвою, компетентний орган розглядає зміну з урахуванням усіх попередньо внесених до конструкції змін, що стосуються цієї зміни, та усіх пов'язаних з цим поправок до вимог для сертифікації, включених до сертифіката типу виробу. Зміни, які задовольняють один із нижчезазначених критеріїв, автоматично вважаються суттєвими, якщо:

(i) загальна конфігурація або принципи конструкції не збережені; або

(ii) припущення, які були використані для сертифікації виробу, що підлягає зміні, не залишаються чинними;

2) для кожної зони, системи, кожного компонента або обладнання, якщо компетентний орган вважає, що внесена зміна на них не впливає;

3) для кожної зони, системи, кожного компонента або обладнання, якщо компетентний орган вважає, що доведення їх відповідності вимогам для сертифікації, визначених у пункті (а), не сприятиме збільшенню рівня безпеки зміненого виробу або буде недоцільне з практичної точки зору.

(с) Заявник на схвалення зміни до повітряного судна (іншого, ніж гвинтокрил) з максимальною вагою 2 722 кг (6 000 фунтів) або менше чи до гвинтокрила з негзотурбінною силовою установкою з максимальною вагою 1 361 кг (3 000 фунтів) або менше може довести, що змінений виріб відповідає сертифікаційному базису типу, який зазначений в сертифікаті типу. Однак якщо компетентний орган вважає, що зміна у такому разі є суттєвою, він може визначити за необхідне довести відповідність поправці до сертифікаційного базису типу виробу, який включений до сертифіката типу, що є чинною на дату подання заявки, та будь-яким іншим вимогам для сертифікації, які компетентний орган вважає такими, що безпосередньо стосуються виробу, за винятком випадку, коли компетентний орган вважає, що доведення відповідності такій поправці або таким вимогам для сертифікації не сприятиме збільшенню рівня безпеки зміненого виробу або буде недоцільне з практичної точки зору.

(d) Якщо компетентний орган вважає, що вимоги для сертифікації, які чинні на дату подання заявки на схвалення зміни, не забезпечують адекватних вимог до запропонованої зміни, заявник також повинен довести відповідність будь-яким спеціальним умовам та поправкам до цих спеціальних умов, визначених згідно з параграфом 21.A.16В, для забезпечення рівня безпеки, еквівалентного тому, що встановлений у вимогах для сертифікації, які є чинними на дату подання заявки на схвалення зміни.

(e) Будь-яка заявка на схвалення змін до сертифіката типу великого літака та великого гвинтокрила є чинною протягом п'яти років, а будь-яка заявка на внесення змін до будь-якого іншого сертифіката типу – протягом трьох років. У разі, якщо зміна не схвалена або стає зрозумілим, що вона не буде схвалена протягом періоду, встановленого згідно з цим пунктом, заявник може:

1) подати нову заявку на схвалення зміни типової конструкції та дотримуватись положень пункту (a), що застосовуються до первісної заявки на схвалення зміни; або

2) звернутися за продовженням первісної заявки та дотримуватись положень пункту (a) на дату набрання чинності заявкою, що вибрана заявником, але яка не раніша, ніж дата, що визначена як дата схвалення зміни у визначені в цьому пункті строки для первісної заявки на схвалення зміни.

(f) Якщо заявник обрав доведення відповідності вимогам для сертифікації з поправками, які є чинними після подання заявки для схвалення зміни типової конструкції, заявник повинен також забезпечити відповідність будь-яким іншим вимогам для сертифікації, які компетентний орган визнає прямо пов'язаними зі зміною.

(g) Якщо заявка на схвалення зміни типової конструкції для повітряного судна включає дані для забезпечення експлуатації або доповнюється ними після первинного подання заявки сертифікаційний базис даних для забезпечення експлуатації визначається згідно з пунктами (a), (b), (c), (d) та (f), що наведені вище.

### **21.A.103. Видання схвалення**

(a) Заявник має право отримати схвалення головної зміни до схваленої компетентним органом типової конструкції після:

1) подання заяви, зазначеної в пункті 21.A.20(d); та

2) доведення того, що:

(i) змінений виріб відповідає застосовним вимогам для сертифікації та вимогам захисту довкілля відповідно до параграфа 21.A.101;

(ii) будь-які невідповідності положенням льотної придатності компенсуються за рахунок факторів, які забезпечують еквівалентний рівень безпеки польотів; та

(iii) відсутня особливість або характеристика, які роблять цей виріб небезпечним для використання, для якого заявлена сертифікація.

3) Щодо зміни, яка впливає на дані для забезпечення експлуатації, доведено, що необхідні зміни даних для забезпечення експлуатації відповідають застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації, який визначено згідно з пунктом 21.A.101(g).

4) Шляхом відступу від підпункту 3 та за запитом заявника, який включений до заяви, про яку йдеться в пункті 21.A.20(d), головну зміну типової конструкції повітряного судна може бути схвалено до доведення відповідності застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації за умови доведення заявником відповідності застосовному сертифікаційному базису даних для забезпечення експлуатації до того, як дані для забезпечення експлуатації фактично повинні бути застосовані.

(b) Другорядна зміна типової конструкції схвалюється згідно з параграфом 21.A.95 тільки в тому разі, якщо доведено відповідність зміненого виробу застосовним вимогам для сертифікації відповідно до параграфу 21.A.101.

#### **21.A.105. Зберігання документації**

Для кожної зміни уся суттєва інформація, що стосується конструкції, креслення та звітів з випробувань, включаючи звіти про перевірку зміненого виробу, який проходив випробування, повинна зберігатися заявником для надання у розпорядження компетентного органу і підтримуватися у порядку, що забезпечує наявність даних, необхідних для забезпечення для зміненого виробу підтримання льотної придатності, підтримання чинності даних для забезпечення експлуатації та відповідності вимогам захисту довкілля.

### **21.A.107. Інструкції з підтримання льотної придатності**

(а) Утримувач схвалення другорядної зміни типової конструкції повинен надати принаймні один комплект пов'язаних з нею змін, якщо такі існують, до інструкцій з підтримання льотної придатності виробу, до якого вноситься другорядна зміна, складених згідно із застосовним сертифікаційним базисом типу, кожному відомому власнику одного або кількох повітряних суден, двигуна або повітряного гвинта, до яких внесено другорядну зміну, під час їх поставки або видання першого сертифіката льотної придатності для зміненого повітряного судна залежно від того, що настане пізніше, та у подальшому зробити ці зміни інструкцій доступними за запитом будь-якій іншій особі, від якої вимагається відповідність вимогам цих інструкцій.

(б) Крім того, ревізії таких змін до інструкцій з підтримання льотної придатності повинні бути доступними для всіх відомих експлуатантів виробу, до якого внесено другорядну зміну, а також повинні бути доступними для будь-якої іншої особи за її запитом, якій необхідно дотримуватись вимог зазначених інструкцій.

### **21.A.108. Наявність даних для забезпечення експлуатації**

Якщо зміна впливає на дані для забезпечення експлуатації, утримувач схвалення другорядної зміни робить доступними:

(а) принаймні один комплект змін до даних для забезпечення експлуатації, що підготовлений згідно із застосовним сертифікаційним базисом даних для забезпечення експлуатації, для всіх відомих експлуатантів зміненого повітряного судна до того, як дані для забезпечення експлуатації повинні використовуватися організаціями з підготовки або експлуатантами, та

(б) будь-яку подальшу зміну до даних для забезпечення експлуатації, які зазнали впливу, для всіх відомих експлуатантів зміненого повітряного судна; та

(с) за запитом, відповідні частини змін, про які йдеться в пунктах (а) та (б), для:



1) компетентної влади, що є відповідальною за перевірку відповідності одному або декільком елементам даних для забезпечення експлуатації, які зазнали впливу; та

2) будь-якої особи, якій необхідно дотримуватись одного або декількох елементів цієї групи даних для забезпечення експлуатації.

#### **21.A.109. Обов'язки та маркування**

Утримувач схвалення другорядної зміни типової конструкції повинен:

(a) виконувати обов'язки, визначені у параграфах 21.A.4, 21.A.105, 21.A.107 та 21.A.108; та

(b) визначати маркування, включаючи літери UPA (Ukrainian Part Approval), згідно з пунктом 21.A.804(a).

### **ГЛАВА D1 – СХВАЛЕННЯ ЗМІН ДО СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ТА ОБМЕЖЕНИХ СЕРТИФІКАТІВ ТИПУ ДЛЯ ІМПОРТОВАНОГО ВИРОБУ**

#### **21.A.D1.5. Сфера застосування**

Ця глава визначає процедуру схвалення змін типової конструкції імпортованого виробу, які вносяться утримувачами сертифікатів типу або обмежених сертифікатів типу для імпортованого виробу, та другорядних змін, які вносяться будь-якою іншою особою, яка не знаходиться під юрисдикцією України. Для стандартних змін використовуються положення параграфа 21.A.90B.

#### **21.A.D1.10. Загальні положення**

(a) Компетентний орган розглядає зміни типової конструкції виробу, для якого він видав сертифікат типу або обмежений сертифікат типу для імпортованого виробу, які схвалені компетентним органом держави розробника.

(b) Зміни, які розглядаються, класифікуються:

1) як другорядні та головні згідно з параграфом 21.A.91;

2) головна зміна вважається суттєвою відповідно до положень параграфу 21.A.101.

(с) Залежно від значності та складності зміни компетентний орган може визнавати схвалені компетентним органом з льотної придатності держави розробника зміни без додаткових перевірок та без видання схвального документа або виконувати валідацію зміни аналогічно процедурам, зазначеним у главі В1.

1) Для змін, які віднесені компетентним органом до суттєвих, застосовується процедура валідації, подібна до процедури, наведеної в главі В1.

2) Другорядні зміни та головні несуттєві зміни можуть бути визнані компетентним органом без додаткових перевірок та без видання схвального документа з урахуванням положень пункту (d).

(d) Ступінь довіри до оцінок і процедур, які робляться та застосовуються компетентним органом з льотної придатності держави розробника, визначається з врахуванням положень пункту 4 розділу I цих Правил. Детальні процедури процесу визнання (валідації) можуть визначатися відповідною двосторонньою угодою, про яку йдеться у пункті 5 розділу I цих Правил, або відповідною домовленістю між компетентним органом та компетентним органом з льотної придатності держави розробника чи еквівалентним документом.

(e) Для виробів, щодо яких Європейське агентство з безпеки польотів (European Union Aviation Safety Agency – EASA) виконує від імені держав членів Європейського Союзу функції та завдання держави розробника, головні несуттєві зміни та другорядні зміни, схвалені відповідно до Регламенту (EU) № 748/2012, вважаються такими, що схвалені компетентним органом.

## ГЛАВА Е – ДОДАТКОВІ СЕРТИФІКАТИ ТИПУ

### **21.A.111. Сфера застосування**

Ця глава визначає процедуру схвалення головних змін типової конструкції за процедурами видання додаткових сертифікатів типу, а також права та обов'язки заявників на отримання та утримувачів таких сертифікатів.

### **21.A.112A. Прийнятність заявника**

Будь-яка фізична або юридична особа, яка довела або доводить свою здатність відповідно до параграфу 21.A.112B, вважається прийнятною як заявник на отримання додаткового сертифіката типу на умовах, встановлених у цій главі.

### **21.A.112B. Доведення здатності**

(a) Будь-яка організація, що подає заявку на отримання додаткового сертифіката типу, повинна довести свою здатність шляхом отримання схвалення організації розробника, яке видається компетентним органом згідно з главою J.

(b) Шляхом відступу від пункту (a) заявник може запропонувати компетентному органу як альтернативну процедуру доведення своєї здатності угоду про використання процедур, що встановлюють особливу практику проектування, використання ресурсів та послідовності дій, необхідних для відповідності цій главі.

(c) Шляхом відступу від пунктів (a) та (b) заявник може обрати для доведення своєї здатності схвалену компетентним органом програму сертифікації, яка деталізує методи доведення відповідності для додаткового сертифіката типу для повітряного судна, двигуна та повітряного гвинта, що визначені у пункті 21.A.14(c).

### **21.A.113. Заявка на отримання додаткового сертифіката типу**

(a) Заявка на отримання додаткового сертифіката типу надається за формою та в порядку, що встановлені компетентним органом.

(b) Заявка на отримання додаткового сертифіката типу повинна містити усі описи і визначення, а також зміни даних для забезпечення експлуатації, які необхідні згідно з параграфом 21.A.93. Крім того, така заявка повинна включати обґрунтування того, що інформація, на якій ці складові базуються, є достатньою або за рахунок використання власних можливостей заявника, або через підписання домовленості з утримувачем сертифіката типу.

#### **21.A.114. Доведення відповідності**

Будь-який заявник на отримання додаткового сертифіката типу повинен дотримуватися положень параграфа 21.A.97.

#### **21.A.115. Видання додаткового сертифіката типу**

Заявник має право отримати додатковий сертифікат типу, який видається компетентним органом, після:

(a) подання заяви, про яку йдеться у пункті 21.A.20(d);

(b) доведення того, що:

1) змінений виріб відповідає застосовним вимогам для сертифікації та вимогам захисту довкілля відповідно до вимог параграфа 21.A.101;

2) невідповідність будь-яким положенням льотної придатності компенсується за рахунок факторів, які забезпечують еквівалентний рівень безпеки польотів; та

3) відсутня особливість або характеристика, які роблять цей виріб небезпечним для використання, для якого заявлена сертифікація;

(c) доведення своєї здатності згідно з параграфом 21.A.112B;

(d) якщо відповідно до пункту 21.A.113(b) заявник підписав домовленість з утримувачем сертифіката типу після того, як

1) утримувач сертифіката типу повідомив про те, що не має технічних заперечень щодо інформації, наданої згідно з параграфом 21.A.93; та

2) утримувач сертифіката типу погодився співпрацювати з утримувачем додаткового сертифіката типу для забезпечення виконання усіх обов'язків щодо

підтримання льотної придатності зміненого виробу через дотримання положень параграфів 21.А.44 та 21.А.118А.

#### **21.А.116. Передача**

Додатковий сертифікат типу може бути передано лише фізичній або юридичній особі, яка здатна виконувати обов'язки згідно з параграфом 21.А.118А та довела свою кваліфікацію за критеріями параграфа 21.А.112В (за винятком повітряного судна ELA1, для якого фізична або юридична особа домоглася від компетентного органу згоди на використання процедур, що визначають її діяльність для прийняття цих обов'язків).

#### **21.А.117. Зміни частини виробу, для якої видано додатковий сертифікат типу**

(а) Другорядні зміни тієї частини виробу, для якої видано додатковий сертифікат типу, класифікуються та схвалюються згідно з главою D.

(b) Кожна головна зміна тієї частини виробу, для якої видано додатковий сертифікат типу, схвалюється виданням окремого додаткового сертифіката типу згідно з цією главою.

(c) Шляхом часткового відступу від положень пункту (b) головна зміна тієї частини виробу, для якої видано додатковий сертифікат типу, що вноситься безпосередньо утримувачем цього додаткового сертифіката типу, може бути схвалена як зміна наявного додаткового сертифіката типу.

#### **21.А.118А. Зобов'язання та маркування**

Кожен утримувач додаткового сертифіката типу повинен:

(а) виконувати обов'язки:

1) визначені в параграфах 21.А.3А, 21.А.3В, 21.А.4, 21.А.105, 21.А.119, 21.А.120А та 21.А.120В;

2) тісно співпрацювати з утримувачем сертифіката типу згідно з підпунктом 21.А.115(d)(2); та

для цього підтримувати відповідність критеріям, наведених у параграфі 21.A.112B;

(b) визначати маркування, включаючи літери UPA, згідно з пунктом 21.A.804(a).

#### **21.A.118B. Строк дії та чинність**

(a) Додатковий сертифікат типу видається на необмежений строк. Він залишається чинним за умови, що:

- 1) утримувач продовжує відповідати вимогам цих Правил; та
- 2) сертифікат не було здано або скасовано за застосовними процедурами відповідно до чинного законодавства.

(b) Після здавання або скасування додатковий сертифікат типу має бути повернений до компетентного органу.

#### **21.A.119. Керівництва**

Утримувач додаткового сертифіката типу повинен розробити, супроводжувати та оновлювати оригінальні копії змін до керівництв, які необхідні за застосовним сертифікаційним базисом типу, застосовним сертифікаційним базисом даних для забезпечення експлуатації та вимогами захисту довкілля та необхідні для відображення змін, внесених згідно з додатковим сертифікатом типу, а також подавати копії цих керівництв до компетентного органу за його запитом.

#### **21.A.120A. Інструкції з підтримання льотної придатності**

(a) Утримувач додаткового сертифіката типу на повітряне судно, двигун або повітряний гвинт повинен надати принаймні один комплект відповідних змін до інструкцій з підтримання льотної придатності, який підготовлено відповідно до застосовного сертифікаційного базису типу, кожному відомому йому власнику одного або кількох повітряних суден, двигунів або повітряних гвинтів, що відображають особливості, пов'язані з додатковим сертифікатом типу, на час їх поставки або видання першого сертифіката льотної придатності для відповідного повітряного судна залежно від того, що настане пізніше, та у

подальшому зробити такі зміни до чинних інструкцій доступними за запитом для будь-якої особи, якій необхідно дотримуватись будь-яких умов зазначених інструкцій. Наявність деякого керівництва або частини змін до інструкцій з підтримання льотної придатності, що стосуються капітального ремонту або інших складних форм технічного обслуговування, може бути відкладено, доки виріб не буде передано на обслуговування, але мають бути в наявності до того, як виріб досягне закінчення відповідного календарного строку служби чи напрацювання, яке вимірюється в льотних годинах/циклах.

(b) Крім того, зміни, внесені до таких варіантів інструкцій з підтримання льотної придатності, повинні бути доступними для всіх відомих експлуатантів виробу, на яких впроваджена зміна за додатковим сертифікатом типу, а також повинні бути доступними для будь-якої іншої особи за її запитом, якій необхідно дотримуватись будь-яких умов таких інструкцій. Компетентному органу повинна бути надана програма, яка демонструє, як саме поширюються зміни до інструкцій з підтримання льотної придатності.

#### **21.A.120B. Наявність даних для забезпечення експлуатації**

Якщо зміна впливає на дані для забезпечення експлуатації, утримувач додаткового сертифіката типу робить доступними:

(a) принаймні один комплект змін до даних для забезпечення експлуатації, підготовлений згідно із застосовним сертифікаційним базисом даних для забезпечення експлуатації, для всіх відомих експлуатантів зміненого повітряного судна до того, як дані для забезпечення експлуатації повинні використовуватися організаціями з підготовки або експлуатантами, та

(b) будь-яку подальшу зміну до даних для забезпечення експлуатації, які зазнали впливу, для всіх відомих експлуатантів зміненого повітряного судна; та

(c) за запитом, відповідні частини змін, про які йдеться в пунктах (a) та (b), для:

1) компетентної влади, що є відповідальною за перевірку відповідності одному або декільком елементам даних для забезпечення експлуатації, які зазнали впливу; та

2) будь-якої особи, якій необхідно дотримуватись одного або декількох елементів цієї групи даних для забезпечення експлуатації.

## ГЛАВА Е1 – СХВАЛЕННЯ ЗМІН ЗА ДОДАТКОВИМИ СЕРТИФІКАТАМИ ТИПУ ІНШИХ ДЕРЖАВ РОЗРОБНИКІВ

### **21.А.Е1.5. Сфера застосування**

Ця глава визначає процедуру визнання змін типової конструкції за додатковим сертифікатом типу, що видано компетентним органом з льотної придатності іншої держави розробника, зміни типової конструкції виробу, для якого компетентним органом видано сертифікат типу, або обмежений сертифікат типу, або еквівалентний документ для імпортованого виробу.

### **21.А.Е1.10. Загальні положення**

(а) Залежно від значності та складності зміни компетентний орган може визнавати додаткові сертифікати типу інших держав розробників або виконувати валідацію додаткового сертифіката типу аналогічно процедурам, зазначеним в главі В1.

(b) Для змін, віднесених компетентним органом до суттєвих, застосовується процедура валідації додаткового сертифіката типу, яка подібна до процедури, наведеної в главі В1.

(c) Додаткові сертифікати типу, що стосуються другорядних та головних несуттєвих змін, можуть бути визнані компетентним органом без додаткових перевірок та без видання схвального документа з урахуванням положень пункту (d).

(d) Ступінь довіри до оцінок і процедур, які робляться та застосовуються компетентним органом з льотної придатності держави розробника, визначається з врахуванням положень пункту 4 розділу I цих Правил. Детальні